

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Факультет фізичної культури і спорту

Кафедра теорії та методики спортивної підготовки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри ТМСП

д. пед. н, професор

Приходько В.В.

28 червня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 7 Менеджмент та маркетинг у професійній діяльності

(шифр і назва навчальної дисципліни)

МАГІСТР

(ступень вищої освіти)

галузь знань	22 Охорона здоров'я
спеціальність	227 Терапія та реабілітація
спеціалізація	227.01 Фізична терапія
освітня програма	Фізична терапія, ерготерапія
факультет	Фізична реабілітація

Вид дисципліни: вибіркова

2024/2025 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Менеджмент та маркетинг у професійній діяльності**» підготовлена для здобувачів ступеню вищої освіти **магістр**, галузі знань – **22-«Охорона здоров'я»**, спеціальності **227- Терапія та реабілітація**.

Розробник:

Приходько В.В., професор, д. пед. наук, зав. кафедрою.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри «Теорії та методики спортивної підготовки» факультету «Фізичної культури і спорту» Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту.

Протокол № 22 від 28 червня 2024 року

Завідувач кафедри

(підпис)

(В.В. Приходько)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація/освітня програма, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 22 - Охорона здоров'я (шифр і назва)	Вибіркова	
	Спеціальність: 227- «Терапія та реабілітація» (шифр і назва)		
Модулів – 4	Спеціалізація 227.01 Фізична терапія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – немає		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	22 год.	
		Практичні, семінарські	
		26 год.	
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		72 год.	
Індивідуальні завдання: 0 год.			
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Менеджмент та маркетинг у професійній діяльності» (MiM): на основі розкриття і засвоєння теоретичних положень соціального управління, що містяться в науках про суспільство, а також шляхом опанування передового досвіду успішної роботи з організації діяльності закладів охорони здоров'я, сформувати у випускників магістратури спеціалізації 227.01 Фізична терапія сучасні знання і потрібні фахівцю уміння з управління діяльністю у сфері охорони здоров'я з урахуванням нових завдань, визначених у діючих Законах і державних програмах України.

Завдання: Сформувати уявлення про реалізацію державної політики щодо реформування сфери охорони здоров'я. Сформувати уявлення про основні принципи і зміст діяльності щодо менеджменту і маркетингу у сфері охорони здоров'я і закладах охорони здоров'я, звертаючи увагу на практику фізичної терапії, ерготерапії. Сформувати уявлення щодо покращення діяльності закладів охорони здоров'я, а також фізичних терапевтів, ерготерапевтів на основі застосування сучасних положень теорії і практики менеджменту та маркетингу в цій сфері.

Компетентності, формування яких передбачено навчальною дисципліною:

ІК Здатність здійснювати професійну діяльність фізичного терапевта або ерготерапевта, розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної терапії або ерготерапії відповідно до спеціалізації.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 6. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 7. Здатність працювати автономно, виявляючи ініціативу та генеруючи нові ідеї (креативність).

ЗК 8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК14. Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів у фізичній терапії, керувати роботою асистентів, помічників та волонтерів.

СК15. Здатність провадити підприємницьку діяльність у фізичній терапії.

СК17. Здатність до розуміння системи організації реабілітації в Україні; використання нормативних і правових документів у реабілітології.

У результаті вивчення дисципліни фахівець повинен **знати**:

- напрями організаційно-управлінських змін відповідно державної політики в сфері охорони здоров'я;
- основні блоки організаційно-управлінських змін в процесі реформування закладів охорони здоров'я;
- явище менеджменту як різновиду господарської діяльності у сфері охорони здоров'я, його складові частини та види;
- особливості планування діяльності та розвитку закладу охорони здоров'я;
- обґрунтування організаційно-економічного механізму розвитку закладу охорони здоров'я;
- впровадження логістичного підходу в медичній сфері та забезпечення діяльності закладів охорони здоров'я;
- що таке ринок медичних послуг і значення маркетингу;
- що таке маркетинг та ефективність медичних послуг і конкуренція на ринку медичних послуг;
- що таке маркетинг приватних ЗОЗ та ФОП;
- що таке маркетингова конкурентна стратегія медичних підприємств: поняття, класифікація, методологія формування;
- що таке інструмент маркетинг-МІКС — 4Р та 7Р і трикутник маркетингу послуг.

Підготовлений фахівець повинен **вміти**:

- виконувати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та складних ідей розроблення та реалізація проєктів вдосконалення менеджменту та маркетингу роботи закладу охорони здоров'я у частині діяльності при наданні послуг з фізичної терапії, ерготерапії;
- проводити власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, етичних та інших проблем у ході вдосконалення процесу фізичної терапії, ерготерапії;
- вміти прогнозувати результати фізичної терапії, ерготерапії, визначаючи необхідні для цього інформаційні та матеріальні ресурси для реалізації потреб пацієнта/клієнта;
- вміти розв'язувати складні задачі і проблеми організаційно-управлінського характеру, які виникають у професійній діяльності фізичного терапевта, ерготерапевта;
- вміти формувати свою професійну відповідальність у складі мультидисциплінарної команди, діяти відповідно до неї у межах посадових обов'язків та професійної компетентності;
- вміти мотивувати клієнтів до плідного співробітництва у процесі фізичної терапії, ерготерапії для підвищення якості виконуваної разом роботи.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та практичні аспекти державного управління і впровадження реформ у системі охорони здоров'я.

Тема 1. Напрямки організаційно-управлінських змін державної політики у сфері охорони здоров'я. Складові теми: 1. Механізми та інструменти ефективного державного регулювання. 2. Сутність державного управління в сфері охорони здоров'я. 3. Державно-приватне партнерство в сфері охорони здоров'я.

Тема 2. Основні блоки організаційно-управлінських змін у процесі реформування закладів охорони здоров'я. Складові теми: 1. Місце приватної практики надання первинної медичної допомоги в системі охорони здоров'я. 2. Сутність реформування вторинної ланки надання медичної допомоги. 3. Державна політика в сфері охорони здоров'я щодо забезпечення громадського здоров'я. 4. Зміни у фінансуванні системи охорони здоров'я. 5. Базові аспекти впровадження концепції сталого розвитку закладів охорони здоров'я.

Змістовий модуль 2. Основи управління та менеджменту, їхні різновиди та елементи.

Тема 3. Менеджмент як різновид господарської діяльності, його складові частини та види. Складові теми: 1. Мета і завдання менеджменту. 2. Менеджер і підприємець. Характерні риси.

Тема 4. Організація надання реабілітаційної допомоги у сфері охорони здоров'я. Складові теми: 1. Порядок організації надання реабілітаційної допомоги у сфері охорони здоров'я. 2. Діяльність мультидисциплінарної реабілітаційної команди. 3. Типове положення про реабілітаційне відділення, підрозділ.

Змістовий модуль 3. Впровадження організаційно-економічного механізму розвитку закладу охорони здоров'я.

Тема 5. Планування діяльності та розвитку закладу охорони здоров'я. Складові теми: 1. Плани розвитку закладів охорони здоров'я. 2. Проектування механізму професійно-кадрової та ресурсної оптимізації управління закладами охорони здоров'я. 3. Сучасні підходи до покращення якості надання медичної допомоги.

Тема 6. Впровадження організаційно-економічного механізму розвитку закладу охорони здоров'я. Складові теми: 1. Обґрунтування організаційно-економічного механізму розвитку закладу охорони здоров'я. 2. Формування організаційно-економічного механізму розвитку закладу охорони здоров'я. 3. Впровадження логістичного підходу в медичній сфері та забезпечення діяльності закладів охорони здоров'я.

Змістовий модуль 4. Медичні послуги як елемент медичної допомоги.

Тема 7. Ринок медичних послуг і значення маркетингу. Складові теми: 1. Маркетинг та ефективність медичних послуг і конкуренція на ринку медичних послуг. 2. Особливості ринку медичних послуг. 3. Маркетинг приватних ЗОЗ та ФОП. 4. Маркетингова конкурентна стратегія медичних підприємств: поняття, класифікація, методологія формування. 5. Інструмент маркетинг-МІКС — 4Р та 7Р. 6. Трикутник маркетингу послуг. 7. Поточне управління маркетинговою діяльністю.

Тема 8. Сучасні концепції маркетингу і оздоровчо-реабілітаційної діяльності. Складові теми: 1. Складові маркетингу реабілітаційних послуг. 2. Основні засади і значення комунікацій у сфері реабілітаційних послуг. 3. Ціноутворення на ринку реабілітаційних послуг.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	сем.	лаб	інд	с.р.		л	сем.	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та практичні аспекти державного управління і впровадження реформ у системі охорони здоров'я.													
Тема 1. Напрямки організаційно-управлінських змін державної політики у сфері охорони здоров'я.	15	2	2				11						

Тема 2. Основні блоки організаційно-управлінських змін у процесі реформування закладів охорони здоров'я.	14	4	4			6							
Модульна робота 1.	1					1							
Разом за змістовим модулем 1.	30	6	6			18							
Змістовий модуль 2. Основи управління та менеджменту, їхні різновиди та елементи.													
Тема 3. Менеджмент як різновид господарської діяльності, його складові частини та види.	15	2	4			9							
Тема 4. Організація надання реабілітаційної допомоги у сфері охорони здоров'я.	14	2	4			8							
Модульна робота 2.	1					1							
Разом за змістовим модулем 2.	30	4	8			18							
Змістовий модуль 3. Впровадження організаційно-економічного механізму розвитку закладу охорони здоров'я.													
Тема 5. Планування діяльності та розвитку закладу охорони здоров'я.	15	2	4			9							
Тема 6. Впровадження організаційно-економічного механізму розвитку закладу охорони здоров'я.	14	4	2			8							
Модульна робота 3.	1					1							
Разом за змістовим модулем 3.	30	6	6			18							
Змістовий модуль 4. Медичні послуги як елемент медичної допомоги.													
Тема 7. Ринок медичних послуг і значення маркетингу	15		4	2		9							
Тема 8. Сучасні концепції маркетингу і оздоровчо-реабілітаційної діяльності.	14		2	4		8							
Модульна робота 4.	1					1							
Разом за змістовим модулем 4.	30	6	6			18							

модулем 4.												
Усього	за	120	22	26			72					
змістовими												
модулями 1-4												

5. Теми практичних занять (ПЗ)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та практичні аспекти державного управління і впровадження реформ у системі охорони здоров'я.	6
	Тема 1. Напрямки організаційно-управлінських змін державної політики у сфері охорони здоров'я.	
Тема ПЗ 1	Кадрова політика в закладах охорони здоров'я	2
	Тема 2. Основні блоки організаційно-управлінських змін у процесі реформування закладів охорони здоров'я.	
Тема ПЗ 2	Форми та системи оплати праці медичного персоналу	2
Тема ПЗ 3	Мотиваційні механізми управління медичним персоналом	2
	Змістовий модуль 2. Основи управління та менеджменту, їхні різновиди та елементи.	8
	Тема 3. Менеджмент як різновид господарської діяльності, його складові частини та види.	
Тема ПЗ 4	Фінансові ресурси закладів охорони здоров'я	2
Тема ПЗ 5	Моделі та системи фінансування охорони здоров'я	2
	Тема 4. Організація надання реабілітаційної допомоги у сфері охорони здоров'я.	2
Тема ПЗ 6	Основні поняття в стратегічному менеджменті в охороні здоров'я	2
Тема ПЗ 7	Стратегічне планування закладів охорони здоров'я	2
	Змістовий модуль 3. Впровадження організаційно-економічного механізму розвитку закладу охорони здоров'я.	6
	Тема 5. Планування діяльності та розвитку закладу охорони здоров'я.	
Тема ПЗ 8	Ринок медичних послуг: сегментація, елементи ринку	2
Тема ПЗ 9	Комплексне дослідження ринку	2
	Тема 6. Впровадження організаційно-економічного механізму розвитку закладу охорони здоров'я.	
Тема ПЗ 10	Маркетингові моделі і позиціонування товару (медичної послуги)	2
	Змістовий модуль 4. Медичні послуги як елемент медичної допомоги.	6
	Тема 7. Ринок медичних послуг і значення маркетингу	
Тема ПЗ 11	Структура ціни медичної послуги	2

Тема ПЗ 12	Ціноутворення в охороні здоров'я на державному рівні	2
Тема ПЗ 13	Технології стратегічного аналізу та методи маркетингового бізнес-планування	2
	Разом	26

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми яка вивчається самостійно	Кількість годин
1	Менеджмент у закладах охорони здоров'я	11
2	Базові засади управління персоналом у закладах охорони здоров'я	7
3	Фінансово-економічні відносини в охороні здоров'я	9
4	Базові засади стратегічного менеджменту в охороні здоров'я	9
5	Базові засади маркетингу охорони здоров'я	9
6	Ринок медичних послуг: сегментація, елементи ринку	9
7	Комплексне дослідження ринку	9
8	Базові засади ціноутворення на медичні послуги	9
	Разом	72

7. Методи навчання

Викладачами освітнього компоненту використовуються традиційні методи (читання лекцій, проведення семінарських занять). Проте пріоритетними методами навчання здобувачів вищої освіти є інтерактивна і самостійна робота. Серед цих особливостей, передовсім, можна відзначити вивчення, аналіз прикладного матеріалу, аналіз та синтез інформації щодо прикладів розвитку практики управління закладами охорони здоров'я, відвідування бібліотек ПДАФКіС та м. Дніпра, відвідування різних заходів зі сфери їхньої майбутньої професійної діяльності.

8. Методи контролю

1. Поточний контроль – відвідування занять, усні та письмові відповіді за визначеними темами, виконання самостійної роботи, написання модульних робіт за змістовними модулями.
2. Підсумковий контроль – залік. Контроль з навчальної діяльності студента здійснюються за модульно-рейтинговою системою результати якої оцінюються за 100-бальною шкалою.

Орієнтований перелік питань, які визначаються як питання поточного та семестрового контролю.

1. Механізми та інструменти ефективного державного регулювання у сфері охорони здоров'я.
2. Сутність державного управління у сфері охорони здоров'я.
3. Державно-приватне партнерство у сфері охорони здоров'я.
4. Місце приватної практики надання первинної медичної допомоги в системі охорони здоров'я.
5. Сутність реформування вторинної ланки надання медичної допомоги.
6. Державна політика в сфері охорони здоров'я щодо забезпечення громадського здоров'я.
7. Зміни у фінансуванні систем охорони здоров'я.
8. Базові аспекти впровадження концепції сталого розвитку закладів охорони здоров'я.
9. Мета і завдання менеджменту у сфері охорони здоров'я.
10. Менеджер і підприємець. Характерні риси.
11. Порядок організації надання реабілітаційної допомоги у сфері охорони здоров'я.

12. Діяльність мультидисциплінарної реабілітаційної команди.
13. Типове положення про реабілітаційне відділення, підрозділ.
14. Плани розвитку закладів охорони здоров'я.
15. Проєктування механізму професійно-кадрової та ресурсної оптимізації управління закладами охорони здоров'я.
16. Сучасні підходи до покращення якості надання медичної допомоги.
17. Обґрунтування організаційно-економічного механізму розвитку закладу охорони здоров'я.
18. Формування організаційно-економічного механізму розвитку закладу охорони здоров'я.
19. Впровадження логістичного підходу в медичній сфері та забезпечення діяльності закладів охорони здоров'я.
20. Маркетинг та ефективність послуг і конкуренція на ринку медичних послуг.
21. Особливості ринку медичних послуг.
22. Маркетинг приватних ЗОЗ та ФОП.
23. Маркетингова конкурентна стратегія медичних підприємств: поняття, класифікація, методологія формування.
24. Інструмент маркетинг-МІКС — 4Р та 7Р.
25. Трикутник маркетингу послуг.
26. Поточне управління маркетинговою діяльністю.
27. Складові маркетингу реабілітаційних послуг.
28. Основні засади і значення комунікацій у сфері реабілітаційних послуг.
29. Ціноутворення на ринку реабілітаційних послуг.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Завдання	Мінім. к-сть балів	Макс. к-сть балів
Кількість балів за змістовий модуль 1 (теми 1,2)	60	100
Опитування за матеріалами теми (поточний контроль)	9	15
Виконання практичних завдань	12	30
Відповіді на питання самостійної роботи (індивідуальні завдання)*	9	15
Модульний контроль (індивідуальне і фронтальне опитування, тестування або модульна робота)	30	40
Кількість балів за змістовий модуль 2 (теми 3, 4)	60	100
Опитування за матеріалами теми (поточний контроль)	9	15
Виконання практичних завдань	12	30
Відповіді на питання самостійної роботи (індивідуальні завдання)*	9	15
Модульний контроль (індивідуальне і фронтальне опитування, тестування або модульна робота)	30	40
Кількість балів за змістовий модуль 3 (теми 5, 6)	60	100
Опитування за матеріалами теми (поточний контроль)	9	15
Виконання практичних завдань	12	30
Відповіді на питання самостійної роботи (індивідуальні завдання)*	9	15
Модульний контроль (індивідуальне і фронтальне опитування,	30	40

тестування або модульна робота)		
Кількість балів за змістовий модуль 4 (теми 7, 8)	60	100
Опитування за матеріалами теми (поточний контроль)	9	15
Виконання практичних завдань	12	30
Відповіді на питання самостійної роботи (індивідуальні завдання)*	9	15
Модульний контроль (індивідуальне і фронтальне опитування, тестування або модульна робота)	30	40
Залік (середній арифметичний бал за змістовий модуль 1, 2, 3, 4).	60	100

ПРИМІТКА: кількість нарахованих балів, які отримують здобувачі за формами поточного контролю, визначається в залежності від складності змісту окремих тем кожного змістовного модулю (мінімальна та максимальна кількість балів наведені у таблиці).

10. Критерії оцінювання успішності навчання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання знань
90-100	Відмінно (зараховано)*	A	Здобувач при відповіді на питання виявив всебічні, систематизовані знання; здатність диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання; викладати матеріал на папері логічно, послідовно, демонструвати знання основної і додаткової літератури для творчого використання.
82-89	Добре (зараховано)*	B	Здобувач при відповіді на питання виявив повне знання програмного матеріалу, успішно порівнює та викладає теоретичний матеріал послідовно й конкретизує його. Вміє наводити окремі власні приклади та підтвердження певних думок, робить висновки, але допускає незначні помилки.
74-81	Добре (зараховано)*	C	Здобувач уміло володіє теоретико-методичним матеріалом навчальної програми, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок. Допускає помилки і робить не чітко висновки.
64-73	Задовільно (зараховано)*	D	Здобувач при відповіді на питання виявив повні знання основного програмного матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи. Допускає значні помилки.
60-63	Задовільно (зараховано)*	E	Здобувач задовольняє мінімальним вимогам, розкриває близько половини навчального матеріалу, з допомогою викладача або підручника (конспекту) відтворює програмний матеріал. Допускає значні помилки.
35-59	Незадовільно (незараховано)*	FX	Здобувач фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі

			уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність елементарно викласти думку. Можливе повторне складання.
0-34	Незадовільно (незараховано)*	F	Здобувач при відповіді на питання виявив серйозні пробіли в знаннях основного матеріалу, допустив принципові помилки при відповіді на всі питання.

11. Методичне забезпечення

З метою поліпшення сприйняття навчального матеріалу на протязі викладання курсу дисципліни «Організація і методика фізкультурно-спортивних занять» використовуються мультимедійний проектор та ноутбук (презентації), стенди, плакати, наочні схеми.

12. Рекомендована література

1. Бізнес-планування в охороні здоров'я : навчально-методичний посібник для керівників закладів охорони здоров'я за спеціальністю «Організація та управління охороною здоров'я / Ю. В. Вороненко, В. М. Пашенко; за заг. ред. Ю. В. Вороненка. Київ : Генеза, 2016. 334 с.

2. Борщ В.І., Рудінська О.В., Кусик Н.Л. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я : навчальний посібник. Одеса : Олді+, 2022. 264 с.

3. Моргулець О.Б. Менеджмент у сфері послуг : навчальний посібник. Київ, 2012. 384 с.

4. Основи менеджменту та маркетингу в медицині : навчальний посібник / В.Г. Штурмінський, Н. Л. Кусик, О. В. Рудінська. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 176 с.

5. Приходько В.В. Менеджмент та маркетинг у професійній діяльності фізичного терапевта, егротерапевта: навчальний посібник до освітнього компоненту «Менеджмент та маркетинг у професійній діяльності» для здобувачів вищої освіти освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 227 Терапія та реабілітація, спеціалізації 227.01 Фізична терапія, галузі знань 22 Охорона здоров'я. Дніпро, 2025. 185 с.

13 Допоміжна література

1. Баєва О.В. Менеджмент у галузі охорони здоров'я : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 640 с.

2. Громовик Б. П., Гасюк Г. Д., Левицька О. Р. Менеджмент і маркетинг у фармації : підручник. Київ : Медицина, 2008. 752 с.

3. Мнушко З. М., Мусієнко Н. М., Ольховська А. Б. Практикум з менеджменту та маркетингу у фармації : навчальний посібник. Харків : Золоті сторінки, 2002. 144 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я. URL: www.euro.who.int

2. Лабораторія проблем економіки та управління в охороні здоров'я. URL: www.med122.com

3. Міністерство охорони здоров'я України : офіційний вебсайт. URL: <https://moz.gov.ua/>

Професор

Приходько В.В.

Завідувач кафедри

Приходько В.В.

